

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1'20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871.

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, subota 19. lipnja 1915.

*BR. 112. (342)

Dalmatinske pukovnije zadale su Talijanima dva nova teška poraza. - Strahovito rvanje u Galiciji. - Austrijsko-njemačke čete bacaju Ruse preko granice i osvajaju rusko zemljište.

Rat proti Italiji.

BEČ, 18. lipnja. Službeno se saopćuje:

Ponovnim nasrtajima na frontu Soče Talijani su postigli isto tako malo uspjeha kao prije.

Kod Plave naše valjane dalmatinske čete odbile su preksinoć i prečnoas napadaj jedne talijanske brigade. Jučer je neprijatelj ponovno poduzeo napadaj, te je opet bio poražen. U prostoru napadaja ustanovljene su dvije pijemonteške brigade i jedna mobilna regimanta. Gubitci su Talijana ovdje kao i u području Krna vrlo teški.

Ponovni neprijateljski napadaji u području Ploeckena i na Monte Coston također su odbiveni.

Zamjenik šefa generalnog stožera Von HÖFER.

Naša ofenziva u Galiciji prelazi na rusko zemljište.

BEČ, 18. lipnja. Službeno se saopćuje:

Sjeverno od Sieniave naše čete, u potjeri za neprijateljem, prodrle su na rusko zemljište te su doprle do na visove sjeverno od Kreszova i od doline Tanoya i zaposjele Tarnograd.

Takodjer izmedju donjeg Sana i Viste nalazeće se ruske sile uzmaknuše na više mjesta.

Cieszanov i visovi sjeverno od njega bili su zauzeti.

U obrežju istočno od Niemirowa, kao što i u okolišu Janova postavile su se jake ruske sile.

Na Wereszici vodi se borba. Naše čete na nekoliko mjesta stupile su već istočno od rijeke.

Južno od gornjeg Dnjestra morali su Rusi, nakon žestokih borba, uzmaknuti iz svojih položaja kod Litynije prama Kolodrubu. U potjeri za Rusima naše čete doprle su do ušća Wereszycy. Inače je položaj na Dnjestru nepromijenjen.

Istočna grupa armade generala Pflanzera jučer je najkrvavije odbila izmedju Dnjestra i Prutha osam ruskih napadajnih juriša. Neprijatelj, koji očajnički nastojao, da naše hrabre čete u Bukovini potisne, pretrpio je u vatri naše artiljerije teške gubitke te je u bijegu uzmaknuo; tri ča-

stnika, 1002 vojnika zarobljeno, tri puščana stroja zaplijenjena.

Zamjenik šefa generalnog stožera Von HÖFER.

U Rusiji.

BERLIN, 18 lipnja. Službeno se saopćuje:

Prodirući ruski odjeli bili su od njemačkog konjaničtva bačeni natrag preko odsječka Szysmsze.

Neprijateljski napadaj proti liniji Dvine izjalovio se je.

Vrhovna vojna uprava.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 18 lipnja. Službeno se saopćuje:

Neprijatelj uzalud kušaju da provale sjeverno od Arras.

Engleske napadajne čete sjeverno od kanala La Basseé bile su iztrijebljene. Samo pojedinci pobjoše.

Francuzi prodrli su u male dijelove našeg prednjeg položaja; inače njihov napadaji bili su krvavo odbiveni. Krvavi gubitci protivnika na ovom bojnopolju jednaki su protivničkim gubitcima u bitci u Šampanji.

Vrhovna vojna uprava.

Neuspjesi Italije.

Već od početka današnjega svjetskoga rata bilo je osobitom značajkom zaraćenih vlasti oslanjanje na stranu pomoć. Pošto su Niemci pobjedonosno porušili Belgijom i obrbili se na Francuzku, Francezi su svu nadu položali na pomoć Engleza. Kad se zajednička francuzko-englezka akcija slomila o neodoljivom prodiranju njemačke vojske, saveznici su već posredno mislili doći do uspjeha: snažnom ofenzivom Rusa protiv monarhije. Sad se pak i ruska ofenziva biedno slomila i dok car i veliki knez Nikolaj Nikolajević opet traže od Engleza i Franceza snažnu ofenzivu, i izdašnu pomoć, dotle se u Parizu oslanjaju na — Talijane. Francezi su naime mislili, da će talijanska vojska za pobjedu mjeseca poplaviti velik dio monarhije i tako spasiti situaciju na sjevernom i zapadnom ratištu. Talijani se međutim pokazahu slabim protivnicima i svi se njihovi pokušaji, da dodju do uspjeha, razbiše prije, no što se to i slutiti dalo. Ofenziva, što su je poduzeli na Soči, kao i pokušaji, da se približe našim položajima kod Tolmina i Plave, čemu je talijansko vojno vodstvo pripisivalo osobiti važnost, podpunno se izjaloviše, te su tako Ta-

lijani djelomice uz teške gubitke suzbijeni, djelomice pak prisiljeni na obustavu akcije. I kad se javlja, da na pojedinim odsječcima fronte na Soči vlada mir, to znači ne samo, da se jedinstvena linija talijanske ofenzive velikog stila razpala u mjestimične bojeve, već da je uobće i čitav talijanski podhvat doživio težak poraz.

Na koruskoj i tirolskoj granici nisu Talijani takodjer mogli da poluču nikakvih uspjeha, te nastavljaju topničke bojeve, za koje, kako se čini, talijanska vojska imade najviše odvažnosti!

Raspoloženje u Parizu, gdje se već javnost smirila i s izpražnjenjem Galicije, uzdajući se u talijansku pomoć, najbolje nam crta položaj na talijanskom ratištu. Francezi su se naime prestali već i oslanjati na talijansku pomoć, te već traže pomoći dalje u — Rumunjskoj. A oslanjanje na druge, uvijek je najbljim znakom vlastite nemoći, u ovom slučaju nemoći čitavog četvornog sporazuma prema željeznom, neprobojnim zidovima četa centralnih vlasti.

N. N.

Odjek poraza na Soči u Italiji.

U Italiji je zbog loše prikrivanih poraza na Soči zavladao duboka poštenost. Milanska štampa, koja je huškala na rat, počinje već kriomice napadati vojno vodstvo. „Italia“ piše, da je nečuvvena otporna snaga monarhije bila podcjenjivana.

Prvo aviačko bombardovanje Mletaka.

Vijest, da su naši odvažni aviačari bombardirali Mletke, osvježila je uspomenu na slično djelo naše vojske godine 1849. Bilo je to za vrijeme, dok su Mletci bili pod austrijskom vladom, a pučanstvo se pobunilo, te odvjetnika Daniela Manina proglasilo diktatorom. Slavni vojskovođa Radetzky svladao je sve neprijateljske čete u sjevernoj Italiji, a generalu Haymanu povjerio je, da skrši odpor Mletčana. Nije to bio laki posao, jer je vojska, koja je obsjedala grad, mnogo trpjela od kolere i tifusa, a topovi nisu tako daleko nosili, da bi se bombardiranjem moglo grad prisiliti na predaju. Tada je odlučeno iz zračnih visina bombardirati grad i to uporabom zrakoplova, što ih je konstruirao neki topnički častnik.

U Beču je načinjeno više stotina takovih zrakoplova, koji su bili tako konstruirani, da se je bomba u određenoj visini odkinula i pala na zemlju. Sa puštanjem zrakoplova bilo je dosta poteškoća, jer je kroz nekoliko dana duvao morski vjetar, pa su zrakoplove morali puštati sa brodova.

No ipak je nekoliko bomba palo u grad, usljed čega je medju pučanstvom nastala zabuna. Usljed zaposlenosti našeg brodovlja blokadom nije se toj novoj metodi bombardiranja moglo posvetiti dovoljno pažnje, no prema pisanju tadanjih vojnih stručnjaka, napose Radetzkyevog pobornika Karla v. Schönhalsa, nije se to već tada držalo kakvom sanjarijom već vrlo ozbiljnim problemom, ali svakako i sam nije mislio, da će se taj problem tako brzo riješiti. Nagli razvoj i usavršenje aeroplana omogućio je neki dan odvažnim našim aviačarima, da sliede primjer hrabrih naših predčastnika, te bombama razore razne mletačke vojne zgrade.

Rusija ne će u zimski rat.

Ruski ministar izvanjskih poslova, Sazonov, izjavio je izvjestitelju petrogradske „Riječi“, da se Rusija ne sprema za nov zimski rat, pošto će se, po njegovom mišljenju, rat mnogo prije svršiti. O izpadu rata štio je ministar izvanjskih poslova, no iz poudzetih odredaba jasno se razabire, da Rusija želi poradi unutrašnjih prilika što skoriji svršetak rata.

Vojna snaga Turske.

„Times“ javljaju, da je već sada kod Dardanela koncentrirano 300.000 turskih vojnika. Prvi zbor je na evropskoj obali Bospora, a deseti na azijskoj obali, treći je na poluotoku Galipolju, četvrti na azijskoj obali Dardanela, a šesti zbor na liniji Čataldže. U srednoj Traciji stoji 11. zbor, kod Smirne su 19., 20. i 21. novo uvježbane divizije. U Siriji, Palestini na Libanonu stoji 16.000 turskih vojnika. U Siriji je ponovno otvoren željeznički promet.

Engleska za mir?

Prema vijesti iz vanredno pouzdanog diplomatskog izvora Engleska je već od 2. svibnja, naime od uspješnog proboja Tarnov-Gorlice uvjerenja o nemogućnosti daljnje uspješne razvojanja Rusije. Porazu glavnim je razlogom nestašica municije. Engleska kani putem Amerike poraditi o miru. Misli se, da je Bryan pouzdanik engleskog ministarstva, te da je i njegov odstup s tim pitanjem u savezu. Drži se mogućim, da će Amerika zadržati izvoz municije, te da će to Engleskoj biti izlikom, da se odiedi od saveznika.

Mjere za žetvu u Ugarskoj.

Iz Budimpešte brzojavljaju: Zvanični list donosi naredbu ministarstva o zaporu na novu žetvu pšenice, raži

i zobi u svrhu osiguranja javne potrebe i aprovizacije. Izuzete su kućne i gospodarske potrebe producenta. Kao osnova uzeti će se u obzir 18 kg. mjesečno na glavu. Preuzimanje će obaviti za odnosnu maksimalnu cijenu društvo za ratno žito, koje će se u tu svrhu osnovati.

Podpisujte ratni zajam!

To je nikakva žrtva prama žrtvi koju doprinose naši junaci svojom krvlju za sretan uspjeh našeg oružja. Pripisite dakle i vi svoj dio konačnoj pobjedi!

Hervé o prilikama Francuske.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Pariza: „Guerre Sociale“ od subote opet izlazi, pošto je cenzura četiri puta po redu obustavila ovaj list. Hervé pripovijeda sam, što je pisao u zaplijenjenim novinama. Tražio je slobodu, da kritizira birokratsku upravu vojske, kako bi joj spriječio da zaspi. Htio je razpravljati o obćem vodstvu operacija na kopnu i na moru, kao i o izvanjskoj politici, pa je zahtievao, da se ovlaste novine, da donose takodjer neprijateljska dnevna izvješća, koja su izpravljene sastavljena i više odgovaraju istini. Opazio je da vojna uprava pušta pučke ustaše, koji su prevalili 40 godina, da po osam mjeseci leže u streljačkim grabama, mjesto da ih izmieni s mladim silama, koje se bez posla nalaze u posadama. Napokon je zahtievao Hervé, da se odmah poprime mjere za brzo pokapanje palih vojnika, kako bi se Francezka očuvala od kolere. Iz činjenice, da je cenzura dozvolila Hervé-u, da donese barem sadržaj svojih članaka, jasno se razabire, da je obustava njegovih novina povećala uzbuđenost i nezadovoljstvo, koje vlada medju pučanstvom.

Domaće vijesti.

Hrvatski sabor drži danas treću sjednicu. U sjednici od srijede zast. Radić interpellirao je bana glede prilika na Rijeci i u Zadru, glede raspusta 18 hrvatskih općina u Dalmaciji, glede pitanja zadarske općine i glede službenog nazivlja Rijeke i Zadra.

Ban je odgovorio, da je suviše spominjati, kako je i njemu svaka hrvatska nacionalna stvar na srcu. Kada je on doznao za zabranu, po kojoj Hrvati-vojnici ne smiju kroz Rijeku prolaziti sa svojim znakovima, preduzeo je sve, da se ta zabrana ukine. Premda je još neki dan riječki načelnik Corossacz dao na Rijeci protivnu izjavu, to ipak ban, posve sigurno informiran, naglasuje, da će se hrvatski znakovi

na Rijeci u buduće poštivati. Što se tiče Dalmacije, danas je na snazi § 65. nagodbe, u kojem je naglašeno, da će se i u buduće raditi oko sjedinjenja Dalmacije s Hrvatskom. Ovo nije odgovor na stavljenju interpelaciju, nego su samo njegove prijetbe. Fakično je stanje na Rijeci poznato, pa se ban ne smatra kompetentnim, da u pogledu nekih Radićevih zahtjeva dađe takvu obvezatnu izjavu.

Glasovi novinstva o hrvatskom saboru. Zagrebačke „Novine“ pišu: Koliko može nepristran čovjek da konstatira, daju sada hrvatskom saboru najnašniju i najhrvatskiju notu starčevićanci, vulgo milinovci. Od zadnje se saborske sesije ta stranka vrlo razvila, držeći realnopolitički moment u sadašnje teško vrijeme na pameti, te je svojom zgodnom taktikom najviše pridobijela, da je sav sabor manifestirao za hrvatsko narodno ujedinjenje i tako najjače naglasio najveću želju hrvatskog naroda. Makar da su opozicionarci skrajnje lijevice i nepomirljivi protivnici sistema, pošli su, dokle su samo mogli, u susret strankama većine, da se sabor u glavnom složi, te da upozori sav svijet, kako je Hrvatima interes hrvatskog naroda glavno mjerilo, prama kojemu prosudjuju događaje.

Zastupnici Spinčić i Dulibić u hrvatskom saboru. Kako „Male Novine“ javljaju, u saborskoj sjednici od srijede, dok je zaš. Stjepan Radić obrazlagao svoju interpelaciju „na Rijeci i o Zadru, zastupnici prof. Spinčić i dr. Dulibić sjedili su u neposrednoj blizini saborske lijevice. Obojici donesena su u sabornicu dva stolca, na kojima su zauzeli mjesto te živim zanimanjem pratili Radićeva razlaganja.

Grad i okolica.

Obustava „Lega Nazionale“. Jučer je ovdješnja podružnica društva „Lega Nazionale“ oblastno obustavljena. Isto je učinjeno se maticom i sa svim podružnicama u Monarkiji.

Izvjeste o manifestacijama hrvatskog sabora za narodno ujedinjenje donio je splitski „Dan“ u cijelosti, slobodno od cenzure, koji izjavu predsjedatelja toli poklike. Kako će čitatelji biti opazili, nama je izvješće bilo od cenzure osakaćeno.

„Crvenom Križu“, podružnici u Šibeniku poklonio je kotarski sudac u Kninu g. Emil Delfin K 5 u počast uspomene palih junaka u obranu mile na domovine, Ugo i Milka Fosco na uspomenu pok. E. Weissenbergera dali su istoj podružnici K 10.

Ispravi. U Javnoj Zahvali pok. E. Weissenberger-a pogriješeno je stavljeu god. 1895., dočim ima biti god. 1915.

NAJNOVIJE VIJESTI

Prispjele u 4 sata po podne.

Remington Standard

Jedan pisacaš strojeva

u porabi.
Model X i XI.
:: BEZ KONKURENCIJE ::
Podpuno
amerikansko pokucstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 Lkat
Telefon br. 17-70.

VELIKA ZLATARIJA GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

:: ŠIBENIK. ::

Kupuje staro zlato i srebro
uz najpovoljnije cijene.

Velika svota novaca

može da se nakloni svakome, koji postane
naručnicima. — Bezplatna izjašnjenja šalje
Srećkovno zastupstvo 30. Ljubljana.

JAVNA ZAHVALA.

Prigodom neizmjerne žalosti, koja nas je zadesila velikim
gubitkom našeg nezaboravnog muža, odnosno oca blagopokojnog

E. WEISSENBERGER-A

duboko dimnuti, čutimo se dužnima da izrečemo našu vječitu
harnost i hvalu svima onima, koji nam ovom prigodom izkazaše
bud kojim načinom svoju sućut, da nam ublaže preveliku tugu
i žalost.

Budi osobita hvala presvjetlom gospodinu biskupu Luki
Pappafava, gradskom župniku prečasnom gosp. kanoniku Don V.
Karadžoli, koji pružiše pokojniku vječne utjehe.

Veleučenoj gospođi Dr. Botteri-u i Dr. Caci, koji uložise
sve svoje sposobnosti nebi li otebi sigurnoj smrti mog nam po-
kojnika, budi vječita hvala i harnost.

Svemu građanstvu uopće, raznim društvima, kao i pokoj-
nikovim prijateljima iz mjesta i iz vana koji učestvovaše sprodu, te
doprinižeše dobrovoljne obole u razne dobrotvorne svrhe, još
jednom neka je svima naša srdačna hvala.

ŠIBENIK, 18 lipnja 1915.

Lucija udova Weissenberger i djeca.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao

Zastupstvo: Osjeguravajućeg Društva „Herceg Bosna“

Zastupstvo i skladište za Šibenik i okolice sljedeći ugl. Tvrdka:

Michele Truden - Trst, Viktor Schmidt Fils - Beč,
Braća Klein - Split, Miho Sez - Dubrovnik, Salvetti
& Co. - Piran, J. Pipan & Co. - Trst, itd. itd. itd.

Preuzimlje naručbe svakovrstnih modernih pečata iz
gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne
predmete, sve uz Tvorničku cijenu da se ne boji u-
takmice, brza izradba.

Razašilje 1000 komada Feldpost dopisnica za Kr. 6.

Austrijsko parebredsarsko društvo na dionice :: „DALMATIA“ ::

uzdržava od 1. listopada 1913. sljedeće glavne pruge:

Trst-Metković A (poštanska)	Polazak iz Trsta ponedjeljak u povratak svake subote	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska)	Polazak iz Trsta u četvrtak povratak svakog utorka	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska)	Polazak iz Trsta u subotu povratak u četvrtak	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Korčula (pštanska)	Polazak iz Trsta svake sriede povratak u ponedjeljak	5.— pos. p. 6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska)	Polazak iz Trsta u petak povratak u sriedu	5.— pos. p. 6.— pr. p.
Trst-Makarska (trgovačka)	Polazak iz Trsta svaki utorka povratak svake nedjelje	6.— pos. p. 1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovačka)	Polazak iz Trsta u subotu Povratak svaki četvrtak	7.— pos. p. 7.15 pos. p.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE
U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE
UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE
:: RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU ::

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE
MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE,
TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOVJE, VJENČANE KARTE,
PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME,
OSMRGNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I
:: :: ŽUPSKE UREDE. :: ::

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOVJA

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU ::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE
VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE,
MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
:: :: DAJUĆE RADNJE. :: ::

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA
:: :: I SOLIDNA. :: ::

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom
polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline,
voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
51-61% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno
kod potpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zani-
manicima dijeli poučne knjžice o uporabi gnjojiva za sve
kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove
tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod potpisane tvrdke,
kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama
uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.

(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

Jadranska Banka

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavnica K 8.000.000. — Pričuva K 700.000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković —
Opatija — Šibenik — Spljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su
kao i uvučene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU
i svih njezinih podružnica.

Uložne knjžice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja
tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje
efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. —
Unovčivanje njenica, dokumenata, odrezaka i izvučenih vrijednosnih papira.
— Kreditna pisma, čekovi, vaglia, napunice. — Predjmovi i zajmovi na
vrijednosne papire, dionice srećke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne
vjersije.

Pretnici (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa
posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretnicama može
držati svakovrsne vrijednosti.